

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	6 frt — kr.
Negyedévre	1 > 50 >
Helyben na. hoz. szállva:	
Egész évre	8 frt — kr.
Negyedévre	2 frt — kr.
Vidékre postán szállva:	
Egész évre	10 frt — kr.
Negyedévre	2 > 50 >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apacza-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaszádár: a vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, decz. 28.

Szélesend?

A béke nagy ünnepe elmúlt, nem zavarta meg semmi különös esemény. A politikai élet vezetői, a kormány tagjai és a párt vezérek családi körben töltötték az ünnepet, néhány napig nem foglalkoztak politikával. Ez az oka a nagy szélescsendnek.

A képviselőház még csak két hét múlva jön össze, de a politikai élet megindul már ma. Nélkülük is lehet élet a politikában. Ők csak beszélnek és — szavaznak; de hogy igennel vagy nemmel kell-e nekik szavazniok? azt ilyenkor állapítják meg a kormányon levők — a képviselők nélkül.

A parlamenti szünetet u. i. arra használják fel az osztrák és a magyar kormány tagjai, hogy ismét felveszik az egyezkedésnek és alkudozásnak annyiszor elejtett és megszakított fonalát. Egyezkedni fognak a kereskedelmi- és vámszerződésről, a fogyasztási adókról, a valuta befejezéséről, a bankszabadalomról stb., — de a legfőbből, a kvótáról nem.

Az osztrák birodalmi gyűlés végső napjait éli. Ha nem is fog megjelenni a kimulását siettető legfelsőbb kézirat, akkor is lejár megbízatása február elején. Evvel

a gyűléssel tehát nem érdemes alkudozni. Az új osztrák parlament pedig előreláthatólag harciasabb és — fájdalom! — követelőzőbb lesz a mostaninál. Azzal kell majd alkudoznunk a kvótáról. Mire az összeül a mi parlamentünk is megalkítja az új kvóta-deputációt, melynek előadói székébe bajosan fog beülni Falk. Ajánljuk helyette — Ábrányit, aki igen jól tud alkudozni — — felfelé; a multkor már 50%-ig felment.

A bankszabadalom megújításánál úgy látszik engednek valamit az osztrákok, de az igazán csak »vakulj magyar« lesz. Belégyeznek, hogy a bank főtanácsa néha napján Budapesten is tarthassa üléseit, de a közgyűlés ezután is csak Bécsben lesz, mert a részvények legtöbbször oda át van elhelyezve.

Osztrák szomszédaink — karácsonyi ajándékkul — egy nem éppen kellemes hírt is hoznak magukkal. A béke ünnepén gondoskodni kell a béke fenntartásáról. Kriehammer hadügyminiszter pedig úgy találja, hogy ez a fenntartás újabb 30 milliót követel a két birodalom népétől. Tűzértségünket kell ujrászervezni és felszerelni új gyorstüzelő ágyakkal. Drága ajándék a béke, drágán kell azt megfizetnünk.

A külföldi események pedig még így

sem nagyon biztatnak arra, hogy fenntartható lesz-e a béke. A folytonosan forrongó Kelet teljesen leköti a diplomaták figyelmét. Belgrádban és Bukarestben a metropolita-kérdés, Szófiában a Stambulower, Konstantinápolyban a hatalmak képviselői által követelt reformok tartják izgatottságban a kedélyeket. Annyi sok anyag gyűlt ott össze, hogy méltán retteghet Európa a tavasz közeledésétől. Addig még csak pennával is el lehet intézni a keleti ügyeket, de azontul már — méltán kell tartanunk tőle — alig ha nem karddal kell megírni azok folytatását.

Most még szélesend van, — de a vihar kitörését is szélesend szokta megelőzni.

A vámügy rendezése. A kormány elhatározta, hogy a vámkezelés módját megváltoztatja és a vámrendszert újonnan szabályozza. Tudvalévő, hogy a jelenlegi vámrendszer, amely még a harminczas években keletkezett, teljesen elavult. A vasut és hajó forgalom fokozatos fejlődése következtében mindig rendelkezésre szorult, amelyek lehetővé teszik a rendszer alkalmazását. A mostani szabályozásnak az a célja, hogy ezeket a gyakran egymásnak ellenmondó rendeleteket összefoglalja, hogy azok a jelenlegi forgalomnak megfeleljenek. A magyar kormánnyal egyidőben Ausztriában is rendezik a vámügyet.

A „TISZANTÚL“ TÁRCZÁJA.

A vén Körözs.

Írta: PRIGL OLGA.

A Körözszt ugyan átvágták s a vizét odább vitték a falutól, — új mederbe szorítva; hanem a holt meder csak ott ásítózik a vizmosta kidőlt-bedőlt partjával a régi helyén. Viz is maradt benne az áttöltésig, ott azonban el van zárva az utja. A nagy töltés elfogja előle a világot s neki bárgyun, tehetetlenül kell nézni, mint fut el mellette alig egynéhány ölnyi távolságban tulajdon édes gyermeke, az új Körözs, — mint siet tovább ifju erővel, míg ő ott tesped egyhelyben, várva, lesve a végtelen idők sorát, mely lassankint beiszapolja, eltemeti, rácsukja nyitott sírjára a födelet . . .

A jogaitól, hatalmától megfosztott vén Körözs elviseli sorsát. Csöndes, még csak hullámmot se ver. Holdas, nyári éjszakán elringatja a méléző szerelmes csolnakost, engedi, hogy a csillagok megbámulhassák magukat a sima tükrében. S a hogy a beköszöntő tél első hideg szele a jégpillét ráfújja a tetejére, — azonnal meghódol s összehuzza magát alatta.

. . . Oda a holt Körözsre jártunk korcsolyázni. Hogy ott volt épen a falu alatt, hát leszaladtunk minden ebéd után. Hovatovább nagyobb közönség verődött össze, — a jégtükrön sima, ragyogó lapja előkeresztette a rozsdás korcsolyákat nyughelyükből.

A kisváros apraja-nagyja üzte a testedző sportot nemes kitartással. Kezdő iskolás gye-

rek, elhizott agglegény, (ki melleleg mondva a jeget karcsusító kurának használta) sikkes bakfiosok, — nemkülönben másodvirágzásukat élő, de még mindig hódítani óhajtó hölgyek, kik a korcsolyázás megtanulásában remélték szerencsésüket feltalálni. A komániát kiegészítette a hevenyészett fapadokon szalma s pokróczba burkolt gárdedámok s intelligensebb nézők serege, — végül a karzatpublikum, fön a parton. Ezek különösen vasárnap voltak szép számmal, mikor még a cigánysorral is lejöttek a Körözsre — »csodát látni.« Persze részükről nem hiányzott a hangos hahota, ha egyik-másik műkedvelő alól kicsuszott a jég.

. . . Az apró, fagyos hópihék keringve szálldogáltak, — Balázs Géza, — a szomszéd Nagy-Iharos pusztá birtokosa, könnyed elegáncziával dobta hátra a gyeplőt kocsisának, kiugrott a filigrán-szerkezetű szánkából s ragyogó nickel korcsolyáit vállára vetvén, gyors, határozott léptekkel sietett le a keskeny, taposott uton a jégpálya felé, hol már nagyban folyt a sikoltozás.

A mamák összedugták fejüket, a lányok egy csoportbe futottak össze.

— Balázs Géza! — Ugyan mi a szél hozza közénk Balázs Gézát, ki a városligeti jégtükrön villamos lámpáinál nem szokta alább adni. No . . .

A lányok szerte keringeltek, ki-ki előnyösebben akarván feltüntetni ügyességét, — a mamák árgus szemei a kölcsönös hatást vizsgálták.

A hó egyre sűrűbben kezdett hullani s a kis Kéry Lenke, — a hogy elsiklott Balázs

Géza mellett — olyan volt a zuzmarás fru-frujával, a havas pelerinjével, mint valami cukorbaba a karácsonyfáról.

Balázs Géza ügyesen hajlott meg előtte, egy pár hatalmas bógnival utól is érte rögtön.

Kéry Lenke elpirult, mikor a kicsi keztyűs kezét a Balázs Gézába tette, — a többi lányok meg összenéztek, a mamák egymáshoz hajoltak.

— Hát Kéry Lenke miatt? . . . Ezt lástottak mondani a jelentőségteljes pillantások.

Kéry Lenke a Balázs Géza erős karján már ott repült a pálya tulsó felén. Igazán repült, oly gyorsan, hogy még a lélegzete is elállt belé. Aztán, hogy pillanatra leült pihenni, a szive dobogása szinte keresztül hallatszott a pelerinjén.

Balázs Géza ezalatt sorba bemutatkozott a mamáknak s a leányaikat el-elvitte egy-egy fordulóra.

Ezzel aztán övé volt a tér, bevette a várat. A kék vérere büszke, a kisváros parventütől elszigetelten élő gögös gavallér, — egyszerűen kedveltette tette magát.

Ugy hozta magával a szeszélye. Király akart lenni valóban, mert Pesten, a nagyuri pajtásai közt csaknem tudott úgy imponálni, mint idele. Talán tehette volna, ha egy ostoba kis báró el nem üti a kezéről a Filáthy bankár leányát, — persze annak is bárói korona kellett . . . No s aztán találkozott nemsokára Kéry Lenkével, annak valami pesti rokonánál. Csak akkor tudta meg, hogy az a kis

Korotnai dr. végtárgyalása.

A világ bünkrónikája ma szaporodott egy fejezettel. Mert bizonyos, hogy a Korotnai (Krick) Árpád dr. bűnesete minden részletében olyan, hogy belekerül a Pitaval-gyűjteménybe. Budapesten eieg gyakran fordulnak elő bűnesetek, véresek, megrázók és undorítók, de a halottfosztogató orvos bizonyára speciális és a maga végtelen kapzsiságával minden más bűntényt elkövetők között a legvisszataszítóbb. Mert ki kelthetne több undort, mint az a Korotnai dr. ki maga dús gazdag és egy vén és vagyonos páciensét, özv. Patru Miklósnét úgy kezeli éveken keresztül, hogy egyetlen fiával soha ki ne béküljön. Mikor pedig a gazdag özvegyasszony lehunyja szemét, annak szobaleányával, Török Linával szövetkezve, egyenesen a Wertheim-kasszának megy és azt kirabolja.

A mára kitűzött végtárgyalás iránt perचे őríási volt az érdeklődés. Az alkotmány-utczal törvényházba már napok előtt százankint jöttek az emberek, a legelőkelőbb társadalmi állásuak, hogy jegyet szerezzenek a tárgyalásra. Persze igen kevesen voltak aránylag azok a boldogak, a kiknek kérését a tárgyalást vezető Haupt Albin dr. bírő teljesítette. Ma is seregesen jöttek a kíváncsiak, de az épületben és az utczán felállított rendőrök csak azokat bocsátották be, a kiknek jegye volt.

A tárgyalás tizedfél órakor kezdődött. Akkor foglalta el helyét az ítélő tanács, a melynek elnöke Haupt Albin dr. volt. Mellette, mint szavazó bírák Richter Antal és Szepessy István ültek. A vádhatóságot Genthon Ferencz dr. királyi altágyész, a magánpanaszos Patsucsaládot Hets Ödön ügyvéd képviselte. A védelem két kiváló kriminalistáknak, Polónyi Gézának és Vaisz Sándor dr.-nak jutott. Amaz Korotnai Árpádot, emez Török Linát védte.

A közvetlen tárgyalást kitűző végzésben a törvényszék tizenöt tanut idézett meg, köztük Ajthay Sándor dr. és Moravcsik Ernő dr. orvosszakértőket, a kik az esküdtek padján foglaltak helyet s onnan figyelték meg Korotnai dr.-t, hogy elmeállapotáról véleményt mond-hassanak.

Az elnök bevezeteti a vádlottakat. Először Török Linát kísérte egy börtönőr a terembe.

Nyomban utána Korotnai Árpádot kísérték be.

A tárgyalás a védők több rendbeli előterjesztéseivel kezdődött.

Hets Ödön újabb tanukat nevezett meg, a kikkel bebizonyítani fogja, hogy Korotnai dr. többet lopott özvegy Patsunétól, mint a menyit bevallott.

Polónyi Géza védőnek nincs kifogása ez ellen, de kéri a törvényszéket, hogy Hets a tanuk padján foglaljon helyet. A törvényszék ezt el is rendeli.

Az elnök kérdéseire Korotnai elmondja a már ismeretes életrajzi adatokat.

— Ugy látom rosszul érzi magát. Üljön le. Elnök: Teremőr! Hozzon egy pohár vizet. Most Török Linát hallgatták ki.

Az elnök felolvastatja a Korotnai vagyoni viszonyairól szóló hatósági bizonyítványt, mely szerint Korotnainak 73.000 frt vagyona van. (A vádlotthoz): Ugy van?

— Sokkal több.

— Igen több, de a terheket leszámítva ennyi marad tisztán.

Az elnök: Rátérünk ezután a vádlott részletes kihallgatására. Korotnai, álljon a bíróság elé. Szedje össze magát, mert önnek, mint az orvos szakértők mondják, semmi baja sincs. Feleljen tehát tisztán. Milyen viszonyban volt Patsu Miklósnéval.

— Gyógykezeltém.

— Mi volt a baja?

— Két év előtt valami szivbaja támadt, aztán a szeme gyöngült.

— Mióta volt járatos hozzá?

— Tíz év óta.

— Az utolsó időben sűrűn látogatta. Kétszer-háromszor is. Miért?

— Mert nagyon beteg volt.

— De hiszen két nappal halála előtt ki is kocsizott.

— Igen, túlni szabad volt neki.

— Azért kérdezem ezt, mert azt mondják, hogy ön vagyoni érdekből járt hozzá, hogy behízelegje magát nála. Az asszony szeptember 23-án halt meg, ki jelentette ezt önnek?

— Felköltöttek s oda mentem.

— Mit észlelt?

— Haldokolt?

— Nem volt már meghalva?

— Talán.

— Kik voltak jelen a szobában?

— Török Lina, a házmester s egy kis leány.

— Hogyan rendelkezett?

— Irtam valami gyógyszert s elküldtem a patikába.

— Kit?

— Nem tudom.

— Hogy ne tudná. A házmester ment el érte. Hogy történt, hogy később ön s Török Lina egyedül maradtak.

— Nem maradtunk együtt.

— De hogy nem. Kiküldötte a házmestert s a kis leányt.

— Ez később történt.

— Hogyan? Beszélje el.

— Élesztési kísérletet tettem vele, mialatt a gyógyszer hozták s akkor vettem le róla a kulcsot.

— Hová tette?

— Az éjjeli szekrényre.

— Egy zsinóron függött, nemde?

— Igen.

— A rendőrségnél azt mondta, hogy akkor vette le a kulcsot, mikor már meghalt.

— Akkor vettem át.

— Helyes. Hát akkor mi történt.

— A szobából kimentünk s akkor mondta Török Lina, hogy vegyem át a kulcsot. Azt hittem, hogy ez nekem kötelességem s átvettem.

— És mit csinált vele?

— Hazafelé készültem és Török Lina nagyon panaszkodott, hogy mit fog tenni ezentul, hogy a bérét sem kapta meg, pedig az asszony 500 frtot ígért neki.

— Nos, mit tettek ezután?

— Azt mondta Lina, hogy ő ki fogja nyitni a kasszát s kielégíti magát. Erre én oda dobtam a kulcsot a szekrényre.

— Ez talán nem úgy történt. Figyelmeztetem, hogy igazat valljon, mert ez enyhítő körülményül fog önnek szolgálni.

— Az igazat mondom. Török Lina kinyitotta a szekrényt s kivette a pénzt.

— Mibe volt a pénz?

— Arra nem emlékszem.

— És mennyi volt?

— Ezt csak később tudtam meg, a mikor Török Lina ide adta, hogy tegyem el.

— Mennyi volt tehát?

— Ezerszáz forint.

— Arról beszéljen most, hogy ön mit vett ki?

— Én, hogy temetési költség legyen, kivettem egy takarékkönyvet s másnap elmentem a temetésrendezési vállalathoz s megrendeltem a temetést.

— Még mit vett ki?

Egy első hazai takarékpénztári részvényt, mely egy papirküvertában volt.

— Abban több is volt.

gyémánt odalenn lakik, közel az ő nagy-iharosi pusztájához.

Balázs Géza lelkében valami parányi fény-sugár jelent meg. Ez a fény-sugár a Kéry Lenke naiv bájosságát ölelte körül, — aztán leszökött a nagy-iharosi pusztára rideg, elhagyott környékére. Az ősi uradalom csak teng, a földje kihasznál. Csupán névleg nagybirtok.

A Balázs Géza lelkében támadt fény-sugár azt mondta: abból a birtokból lehet még valami, aztán . . .

Erre az utolsó szóra gondolt egyet, a mi nagyon jól eset neki.

— Ez a Géza megbolondult, — mondták a bohém társai, hogy az egy szép napon csak bucsut vett tőlük. — Lemegy a pusztájára, elcsapja az ispánját s még tán maga áll neki az eke szarvának. Köszönöm szépen!

S Balázs Géza csaknem úgy tett. Az a parányi fény-sugár ösztökélte, melyet a lelkében Kéry Lenke támasztott.

Megutálta eddigi életmódját, a czéltalan, üres pazarlásokat. A két szép szeme még elég jókor visszatértette őt arról az utról, melynek vége csak a vagyoni s erkölcsi pusztulás lehet.

A leány csak nemrég került haza a rokonaitól s Balázs Géza itthon, — a jégen találkozott vele legelőször. Azontul aztán nap-nap után eljárt hozzájuk. Az apja valami szerény hivatalt viselt a városnál, hanem a leányt úgy neveltette, hogy az akármelyik előkelő kisaszszonnyal kiállhatta a versenyt. S Kéry Lenke büszke leány volt, — irigyelték is a többiek. Azt mondták, — Balázs Géza soha sem veszi el. Persze tetszik neki, hogy vele foglalkozhat, mert hisz mi tagadás benne Kéry Lenke mégis

csak szép leány s igen ügyesen tud magának udvarlót keríteni.

Pedig hát csak megtörtént, hogy Balázs Géza eljegyezte Lenkét. El ám, még pedig hamarosan s tiszta, igaz szerelemből jegyezte el. Ugyan mi érdek kötötte volna hozzá, — a mult nagyravágó álmái s krakélerségei rég a háta megett feküdtek.

Balázs Géza csak a jelent ölelte körül, — s a jövőre gondolt édes, sejtelmes érzellemmel.

. . . Február eleje járta s a kemény, hideg tél még egyre tartott. A vig társaság lenn mulatott a jégen. — Kéry Lenke, a boldog menyasszony a vőlegénye karján keringett tova. Az valamit sugott neki, — a mire ő tréfásan duzzogva elfutott mellőle. Abban a percben nagyot roppant a csaknem fenékgig fagyott jég s kétté repedve nagy erővel csuszott odább arra, a merre a jégvágók nagy nyitott léket törtek rajta. Lenke egy lökessel átakart siklani a repedésen, de nem volt már ideje. Korcsolyája hegye beleakadt a tulsó jégtábla szélébe s ő teljes erővel vágódott a nyílt hézagba.

A fenékről szivárgott a sekély sötétzöld, iszapos víz.

Balázs Géza ijedten kapta derékon Lenkét s egy szempillantás alatt talpra állította.

— De hogy lehetett maga ilyen ügyetlen! — mondta neki kissé ingerült hangon.

Lenke szemébe két nagy könnycsepp szökött fel, — aztán kaczagott.

— Hiszen nincs semmi bajom, — mondta — egy kis ijedség az egész.

A leányok, kik ott sopánkodtak körülötte, — szintén nevetésre fogták a dolgot.

Pedig Lenkét olyan belső fázás borzongatta, csaknem vaczogott. A cipője átázott a

fagyos iszapban, de csak még ő kérte a többi, hogy ne menjenek haza.

Fájt neki a vőlegényének az az egy szava: ügyetlen! — s meg akarta mutatni, hogy csak azért sem veszi komolyan a dolgot.

Pedig még másnap is egyre ott üldögélt a nagy porcellán-kályha mellett, — sehogyse tudott jól felmelegedni. Nagy nátha lesz belőle, — mondogatta s csak azért is lejárógatott a jégre nap-nap után.

Egyszer aztán a meleg tavaszi napsugár elvitte a jeget a vén Körözsről. A kidőlt, bedűlt partja nekizöldült, tul rajta a hajdani hullámtér vizjárta buja földje ezernyi tarka virágot fakasztott. Oda küldte ki a doktor a napos, szép időre Kéry Lenkét, mert csak nem tudott az felmelegedni. A hideg egyre borzongatta, mint azon a fagyos délutánon. Pedig a feje olyan forró volt, az ere úgy lüktetett, — fázott is, meg melege is volt egyszerre.

A vőlegényének, a szegény Balázs Bélának mintha vasmarokkal facsarták volna a szívet, mikor annak a hervadó szép leánynak a közeli boldogságukról, az esküvőjükéről beszélt. Pedig az annak úgy tudott örülni, úgy számított a napokat . . . Nem is kellett neki sokáig várakozni reá s olyan szép haloványarczu menyasszony lett belőle, — a koporsóban.

. . . A vén Körözs meg tovább lesi a végtelen idők sorát, mely lassankint beiszapolja, eltemeti. Holdas, nyári éjszakán elringatja a lázó, szerelmes csolnakost, engedi, hogy a csillogok megbámulhassák magukat a sima tükörben . . .

De én úgy vagyok vele, mint a hizelgő alattomos emberrel. Nem tudom neki elfelejteni, miért tette meg hideg, halott menyasszonynak a kis Kéry Lenkét.

— Igen, úgy tudom három, de én csak egyet vettem ki.

— Miért vette ki.

— Az asszony ismételve említette, hogy ez lesz az én honoráriumom. Legutoljára a szigeten említette. Ma kissé megpihent agyvelővel beláttam, hogy képtelenség a mit tettem, de akkor úgy ki voltam merülve, hogy gondolkodni sem tudtam. Két hivatalom is volt, én is beteg voltam. Patsuné is minduntalan hivatott, bizony ma nem tenném meg, a mit akkor tettem, hiszen semmit sem értékesítettem.

— Hát a brost mikor vette ki?

— Az kiesett a szekrényből akkor mikor, a takarékkönyvet vettem ki.

— Felhívom újból, beszéljen őszintén, töreldelmesen. Arról senki sem tud, hogy az asszony önnek ilyen honoráriumot ígért volna. Az sem valószínű, hogy a takarékkönyvet a temetési költségre vette volna ki. Miért nem értesítette erről Patsu Miklósnak nyomban azután, hogy vele találkozott. A hiányzó érték minden valószínűség szerint több. A takarékpénztárban az ön neve alatt szerepelt egy 4000 frtos betét. Ezt a pénzt november 14-én valaki kivette s rögtön Strausz Johanna név alatt betette. Mi tudomása van erről a pénzről?

— Nem tudok róla semmit.

— Lehetségesnek tartja, hogy valaki az ön neve alatt lesz a takarékpénztárba?

— Lehet.

— Nézze meg a maga följegyzési könyvét. Abban csak 1000 forint van bevételezve.

— A kalap-utcai házból is befolyt 300 forint.

— Ez összesen még mindig nem éri el a kétezer frtot.

— Azonkívül havi fizetésem is volt s a praxisom is hozott szépen.

— Itt van a harmonika alaku bőrtárca, melyben az 1100 frt volt. Itt van egy krokodilbőrtárca, melyben 30 frtot találtak. Ebben az özvegy sohasem tartott pénzt, de önök, bizonyára az örökösök félrevezetésére 30 frtot tettek bele, hogy föl ne tűnjék nekik, hogy nem maradt készpénz. Rátérünk most a másik vádra. Ön fölkereste Becsky Lászlónét s megkérte valamire. Mire?

— Én tudtam azt, hogy összeköttetései vannak a rendőrséggel s kértem, hogy miután bajom van, legyen szives közbenjárni.

— Milyen irányban?

— A fülbevaló dolgában.

— Hogyan?

— A rendőrség ugyanis a fülbevalót lefogialta nálam.

— Ön megkérte arra, hogy mondja a rendőrségnek, hogy a fülbevaló az övé.

— Ezt nem moadhattam, mert akkor a fülbevalóról még nem hallgatta ki a rendőrség.

— De kihallgatta s ön azt vallotta először, hogy a fülbevaló annak idején menyasszonyának vette. Később azt mondta, hogy a fülbevalót Becsky Lászlónétól kapta. Ön tehát elment hozzá, hogy ennek megfelelően valljon. Ön hamis vallomásra akarta rábírn.

— Dehogyan?

— Hát Kassa detektivnek mit mondott?

— Én nem ismerem ezt az embert.

— Lehet, hogy a nevével nem ismeri. De tény, hogy a közbenjárását kérte arra, hogy menjen el Becskynéhez, közölje vele, hogy ön mit vallott a rendőrségnél.

Richter bíró: Kinek a révén ismerkedett meg Patsunéval?

— A fia révén.

— Mikor a haldokló asszonyhoz jött, nem jutott eszébe azonnal intézkedést tenni, hogy rokon jöjjön a házhoz?

— Ezt az asszony többször megtagadta. Azt mondta, hogy neki vendég nem kell.

— Ki hozta a házladást először szóba?

— Ő mondta, hogy a házzal sok kellemetlensége van s én ajánlkoztam, hogy megveszem.

Az ügyész: Azt mondta az imént, hogy arra kérte föl Becskynét, hogy összeköttetései révén segítsen a rendőrségnél a maga baján? Hogyan képzelte magának ezt a segítséget.

— Nem tudom.

— Polónyi védő: Mit csinált azzal a 2000

frtos takarékpénztári könyvvel, amit a temetkezés czéljából hazavitt?

— Másnap délután Patsu Miklósnak visszaadtam.

— Kétszer volt Patsu Miklósnál vagy csak egyszer?

— Kétszer. Mikor másodszor meglátogattam, átadtam neki a kulcsot a takarékkönyvvel együtt.

— Mi történt az 1100 frttal, amit a Lina vett ki a kasszából.

— Eltette a Lina. Mikor elmentem, eszembe jutott, hogy telegrafálni kellene. De nem volt nálam pénz. Ekkor a Lina egy százast adott át, melyből másnap 90 frtot visszaadtam neki.

— Hát az ezer forinttal mi történt?

— Ezt a Lina elhozta hozzám, mielőtt elutazott s kért, hogy őrizzem meg neki. Én elmentem a Hermes-be, s a Lina neve alatt, de az én folyó számlámra elhelyeztem a pénzt.

— Mennyit kért öntől az özvegy a házáért?

— Azt mondta, hogy nekem tizezer frttal olcsóbban adja, mint másnak.

— Hát mennyiért vette meg?

— Nem emlékszem rá.

— A szerződés szerint 68.000 frtért.

— Meglehet.

Richter bíró: Ki nyitotta ki a kasszát?

— Én csak a kulcsot dugtam be, de a Lina kinyitotta.

— És ő vette ki a pénzt?

— Igen.

— Hogy engedhette meg neki?

— Én nem tudtam, hogy hol van a pénz.

Waisz dr.: Mondta az öreg asszony, hogy Török Linát megilleti az 500 forint?

— A közjegyzőnél is mondta, mikor a házvételi szerződést csináltuk. De a közjegyző azt mondta, hogy ez nem tartozik ide.

Polónyi: Arról is említést tett talán az asszony, hogy a hazai részvényt önnek akarja adni honorárium fejében?

— Nem hiszem.

— Kapott ön egyáltalában honoráriumot az asszonytól tíz év alatt?

— Az asszonytól soha. Fiától, Ottótól kaptam két ízben 40—60 forintot.

A szobaleány kihallgatása.

Ezután Török Linát hallgatták ki.

— Megtörtént az, hogy szeptember 23-án éjjel az asszony rosszul lett. Mi történt akkor?

— A házmesternét megkértem, hogy menjen el Korotnai dr.-ért. A doktor eljött, de már akkor az asszony meg volt halva.

— Hát nem is vizsgálta meg?

— De megvizsgálta.

— Nos, aztán?

— A doktor kiküldte a házmestert s a kis lányát s azt mondta, no nem gondoltam, hogy ilyen hamar fog jönni.

— Azután mi történt?

— Szóba jött, hogy én már évek óta ott vagyok s most nem kapok semmit. Azt mondta a doktor ur majd kiadja nekem az én pénzeimet, én pedig azt mondtam a doktor urnak, hogy vegye el magának a 8000 frtos részvényt, a mit az asszony neki ígért.

— A kulcsot honnét vették?

— A doktor ur levette a halott nyakáról s ideadta nekem, én pedig visszanyújtottam neki, hogy tegye el.

— Ki nyitotta ki a kasszát?

— A doktor ur beleletette a kulcsot, én pedig kinyitottam az ajtaját s kivettem a tárczát.

— Mennyi pénz volt benne?

— Ezerszáz forint.

— A részvényt ki vette ki?

— Azt a doktor ur vette ki.

— Abból a kuvertából?

— Azt nem tudom.

— Hát a takarékpénztári könyvet?

— Azt sem láttam.

— És a fülbevalót?

— Arról se tudok semmit.

— Talán már elébb vette ki ezeket.

— Meglehet.

— A 2000 forintos könyvecskét miért vette ki?

— Mert a boldogult megbizta, hogy ő rendezze a temetést.

— Hát a részvényről mit hallott.

— Azt mondta az urnő, hogy egy nagyon szép ajándékkal fogja a doktort meglepni.

— És miből fog az állani?

— Egy 8000 forintos részvényből.

— Arról tud-e valamit, hogy a doktor az öreg asszonytól kapott-e honoráriumot?

— Én úgy tudom, hogy nem kapott. A Patsu Ottó ur adott neki egyszer 60 s egyszer úgy gondolom 40 frtot.

Az elnök Patsu Ottó följegyzési könyvéből konstatálja, hogy Korotnai tényleg kapott egyszer 60, egy más alkalommal pedig 40 frtot.

— Jelen volt, mikor Korotnai találkozott Patsu Miklóssal?

— Nem volt jelen.

— Láta, mikor a könyvecskét átadta neki?

— Láttam.

— Hogy jött maga arra a gondolatra, hogy a házmester, aki be akart menni, kitiltotta a szobából. Mért tette ezt?

A vádlott hallgat.

Az ügyész: Ugy-e nehéz erre felelni.

Waisz dr. őszintén feleljen.

Török Lina: Hát a doktor ur mondta, hogy ne bocsássam be, hanem vegyem át tőle az orvosságot.

Polónyi: A vizsgálat során sehogy sem akarta elismerni, hogy megkapta azt az 1100 frtot. Most pedig beismerete.

— Mert mindjárt visszaadtam a doktor urnak.

A maga tudomása szerint akkor, mikor ketten belenyultak, mennyi volt a kasszában?

— Tizennégy darab százast, aztán 30 forint, továbbá hatezer forint négy darab takarékkönyvben s négy darab hazai részvény.

— Volt-e rá eset, hogy a doktor egész éjszaka ott maradt, ha az asszony nagyon rosszul volt?

— Igen, volt ilyen eset.

— Igaz-e, hogy egy órakor az asszony magát felköltötte?

— Igaz.

— Hát mikor háromkor fölkel, mit látott?

— Összerogyva találtam az urnőt az ágya előtt.

— Azt mondják, hogy a házmester, vagy a Julcsa vizet adtak az asszonynak s az asszony a vizet le is nyelte.

— Emlékszem rá. Az asszony akkor még élt.

— Igaz-e, hogy az asszony nem vette be előbb az orvosságot, míg meg nem kóstolta?

— Igaz, mert az én asszonyom nagyon félt az orvosságtól.

— Csak a Korotnai dr.-étől félt, vagy a másétől is.

— Akárki rendelt neki orvosságot, mindig nekem kellett azt előbb megkóstolni.

A tanuk.

Következett a tanuk kihallgatása. Először Patsu Miklóst, az elhunyt fiát hallgatták ki.

Az elnök: Kapott értesítést édes anyja haláláról?

— Kaptam. Korotnay ur telegramban értesített róla és én rögtön feljöttem.

— Meglátogatta önt Korotnay?

— Igen. Az első alkalommal átadta a kulcsot s én megnéztem a kasszát. Nagyon keveseltem a készpénzt s ezt meg is mondtam Hets urnak. Korotnay, aki akkor jelen volt, rögtön átadta a 2000 forintos takarékkönyvet, mondván, hogy azt temetési költségre vette ki a kasszából.

— Hát ékszer nem hiányzott?

— Nem tudtam, hogy ékszere is volt anyámnak, de készpénze, tudom, hogy sok volt neki.

— Az ön véleménye szerint tehát több hiányzik, mint a mennyit Korotnainál találtak?

— Sokkal több, mert anyám nagyon széken élt.

Ügyész: Emlékszik arra, mit mondott Korotnai, mikor a takarékkönyvet átadta?

— Azt mondta, hogy ő vette ki a könyvet a kasszából.

— Hallotta, a mint Hets Ödön ez alkalommal így szölt Korotnaihoz: »Doktorkám, nem történt itt valami manipuláció?»

UJDONSÁGOK.

*** Felkérjük t. előfizetőinket, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadást ne szenvedjen.**

*** Lapunk mai számához utalványokat mellékelünk az előfizetés megkönnyebbitése céljából.**

*** Az ünnepek után.** Hiába várták a természet költészetének és az idyllnek barátai, bizony a sáros, nedves idő Karácsonyra sem változott meg. Dér, fagy, hó képezik a karácsonyi hangulat külső kellékeit s mindezekben abszolút semmi része nem volt az idén az ünneplő emberiségnek. E helyett verőfényes tavaszi nap és enyhe szellő emlékeztetett a kezdő tavaszra.

— Mi van most, Karácsony? kérdé valaki a kertben sétáló társaságból.

— Ha az idő után ítélünk, én azt hiszem, hogy most van husvét s valószínű, hogy husvétkor lesz a Karácsony a természetben.

E párbeszéd a legjobb illusztráció arra, hogy milyen kivételes időjárásunk volt a most lefolyt karácsonyi ünnepek alatt.

*** Vulcan püspök halála évfordulójának emlék-ünnepe a belényesi gymnasiumban.**

A belényesi gymnasium növendékei minden évben nagy kegyelettel ünneplik meg Vulcan püspök a gymn. alapítója halálának évfordulóját. A kegyelet, a melylyel megünnepelni igyekeznek, fényes ünnepélyben szokott nyilvánulni. Ilyen ünnepélyt tartottak e hó 25-én is, nagy és előkelő közönség jelenlétében. Az ünnepélyt a gymn. zenedéje által nagy precizitással előadott induló nyitotta meg. Azután az önképzőkör elnöke Kéri János tanár megható beszédben méltatta a feledhetlen emlékü Vulcan püspök érdemeit és alkotásait. A belényesi főgymn. neki köszöni létezését. Belényes, maga e város és közönsége is hálás kegyelettel emlékezik meg Vulcanról, ki nek sokat köszönhet. Az ékes szavakkal és szónoki erővel előadott beszédet a közönség lelkes ovációval fogadta. Az elnöki megnyitó után Maiorese J. VIII. o. t. és Marcus V. V. o. t. duettje mulattatta a közönséget. A negyedik tárgy egy román koszorúsköltő Muresiannak remek darabja volt. — O privire de pre carpati. — A költő, nemzetének szomorú sorsa felett kesereg. Nemzete elszéledését szomorú, megható színekkel festi. A mély érzelmeket tartalmazó költeményt Oncu Nerva VII. o. t. elég sikerrel adta elő, de az érzelmeik festésében nagyobb hűségre kellett volna törekednie; látszott az előadásán, hogy küzdött a nehézségekkel. Majd a zenede adott elő román dalokból összeállított egyveleget, mit Gabányi — föld és népei — monológja követett. Demian J. VIII. o. t. tartott szép felolvasást. — Az Üdvözítő, mint a világtörténet központja — címmel. Kiemeli, hogy az Üdvözítő a sarkpont, amely körül forog és fog forogni a világtörténelem. Élénk színekkel festi az ő és új szövettség közti párhuzamot. A gymn. dalárdája adta elő azután — Morsiu cantaretiloru — című operette részletet, mit meg is kellett ismételnök. Egy román szavaltat után a gymn. zenedéje — Magyar dal egyveleggel mulattatta a közönséget. A magyar dalköltészet remekeiből egy-egy részlet volt itt képviselve, a mit a legnagyobb precizitással adott elő a zenekar. Nagy hatást keltett a Ce te legeni Codrule című doina, melyet quartettben adtak elő. Minden román ugynevezett diona a nép érzelmeit fejezi ki. A népies elem túlnyomólag van képviselve mind-egyikben. A török iga alatt nyűgő nemzet keservei élénk színekkel vannak bennök feltüntetve. A vallásért rajongó nemzet költeményeiben is szereti a vallásos elemet. Az embert igazán meghatja az a keserűség, a mi a versekből kéri. Végül Kiss János, az önképzőkör jegyzője tartott rövid záróbeszédet, mire a zenekar indulójának hangjai mellett szétoszlott a közönség.

*** Kiállítási jutalmak kiosztása.** Az ezred-éves kiállítás keretében rendezett iparos segéd

és tanonc kiállításán résztvevő és kitüntetett nagyváradi segédek és tanoncok között szombaton, Karácsony másodnapján osztotta ki Beöthy László főispán a jutalomdíjakat, a megyeház kistermében. Az ünnepélyes aktusnál az ipartestület tagjai Bertsey György elnök vezetése alatt nagy számban s a közönség köréből is sokan jelentek meg. A díjak kiosztása előtt a főispán szép beszédet intézett a jelenvoltakhoz; méltatta a kiállítók buzgalmát s további odaadó munkásságra serkentette őket. Majd kiosztották az arany és könyv jutalmakat, továbbá az igen diszes okleveleket azok között, akiknek névsorát már karácsonyi számunkban közöltük. Végül Bertsey György meleg köszönetet mondott a főispánnak fáradozásaiért, a melylyel a kiállítás ügyét támogatta. Ezzel az ünnepély véget ért.

*** A honvédtisztek szaporítása.** A honvédelmi miniszterium a jövő évben fennálló hét honvédkerületi parancsnoksághoz a vezérkari főnökökön kívül még két vezérkari tisztet fog kinevezni. A tiszti létszámot különben 1 tábornokkal, 5 alezredessel, 5 őrnaggyal, 5 első és másodosztályú századossal, 91 főhadnaggyal és hadnaggyal szaporítják. A huszárszázadok lóállományát 180 lóval emelik.

*** Karácsonyi színjáték a belényesi állami leányiskolában.** Belényes intelligenciájának élénk részvétele mellett fényesen sikerült karácsonyi ünnepélyt rendeztek e hó 26-án az állami leányiskola tanítónői, — olyan ünnepélyt, amely becsületére válnék akármelyik fővárosi intézetnek. A gyermekek valóságos daljátékot adtak elő, (címe: »Téli regé») melynek szövegét Várady Antal, zenéjét Erney irta. A kostümök pompásan voltak megválasztva; a kis leánykák otthoniasan érezték magukat a színpadon, bátran, sok természetességgel beszéltek és ami leginkább meglepő volt, tisztán, határozottan, egészen szabatosan énekelte mindegyik szerepét. Valamennyien megérdemlik a dicséretet, mégis ki kell emelnünk Benedek Erzsikének (angyal) pompás énekét, Illyés Erzsikének (Téli anyó) gondos alakítását és Belényesi Milikének szép játékát. — A daljáték után Kozma Andornak kedves kis gyermek-szindarabja a »Karácsonyi álom» következett. A kis Illyés Mariska igazán ennyivaló angyalka volt, a kis ördögnek (óvodás fiú) pedig minden szava és mozdulata mosolyt keltett. A daljátékot Vargáné kísérte zongorajátékkal. A közönség csak azt sajnálta, hogy olyan rövid ideig tartott ez a kedves és szép ünnepély, melynek rendezésében legtöbbet fáradozott Vucskics Julia tanítónő. Az előadást másnap megismételték százakra menő gyermekesereg előtt.

*** Mit hozott a kis Jézus a debreczeni gyermekeknek?** Karácsony estjén a debreczeni r. kath. fiúiskolában 67 fiú között 56 új nagy csizma, 26 darab meleg téli kabát, a leányiskolában 75 szegény leány között 55 pár cipő, 44 darab nagy kendő, 60 darab új ruha, 10 drb használt ruha. A fiúiskola növendékei ezen célra gyűjtöttek 293 frt 87 krt — a leányiskola növendékei 290 frt 88 krt, egyéb gyűjtés 50 frt 50 kr. Összesen 635 frt 25 kr. A Svetits-intézet növendékei gyűjtöttek 210 frtot, mely pénzen a debreczeni szt. Vincze-egylet gondozásában levő szegény családok gyermekei összesen 22-en (9 fiú és 13 leány) kapott tetőtől talpig teljes ruhát; sapkát, kabátot, nadrágot, ruhát, nagy és kis kendőt, csizmát és cipőt. Az összes gyűjtés volt 845 frt 25 kr. Azonfelül kapott egy-egy nagy papircsukóban cukorkát, fűgét, narancsot, datolyát, szt. János kenyeret stb: 67 elemi fiúiskolai növendék; 75 leány; az országos tanítói árva-ház 90 fiú és 55 leány növendéke, összesen 145 árva; a kath. Theresianum 45 növendéke; a Svetits-intézetben megajándékozott 22 gyer-

— Hallottam.
— És mit felelt erre Korotnai?
— Nagyon zavart volt.
Polónyi: Mikor a följelentést Török Lina ellen beadták, gyanakodtak a doktorra is?
— Nem.
— Hát hogy mondhatja utólag, hogy a doktor nagyon zavart volt.
— Mert tényleg az volt, még beszélni sem lehetett vele.

Polónyi: A hazai részvényről mit mondott Korotnai?

— Azt mondta, hogy az anyám ajándékba adta neki.

Az ékszerrel nem volt köztük szó?

— Nem.

— Miután ön azt gyanítja, hogy még 8000 frt hiányzik, mit gondol, készpénzben, vagy értékpapirokban hiányzik-e az összeg?

— Biz én nem tudom.

Az elnök: Kártérítés címén fölszámít valamit?

— Erről majd később fogok nyilatkozni.

A következő tanu Hets Odön ügyvéd.

— Tessék elbeszélni, mit tud az esetről?

Patsu Miklós följöött hozzám s jelentette, hogy az édes anyja rosszul van. Elhitt magával anyja lakására, ahol az asszonyt halva találtuk. A mint Török Linával beszélgettünk, jött Korotnai s átadta a kulcsot. Ezzel elment. Kinyitottuk a Wertheim-szekerényt, melyben két darab hazai részvényt, három takarékkönyvet, 30 forint készpénzt találtunk. Patsu összecsapta a kezét, mondván: Jézus Mária, nincs készpénz, nem tudom eltemetni. E közben újból jött Korotnai, kit későbbi tetteiből őszintén szólva, gyanusnak tartottam Korotnai eljárását s a temetés után kutatni kezdtük a pénzintézeteknél, hogy volt-e és mennyi betéte az özvegynek?

— Van-e arra valami bizonyítékuk, hogy nagyobb a hiány, mint a mennyit a bíróság eddig konstatált?

— Van. Patsu Leona, az elhunyt nőtestvére.

Szünet után folytatódott a tanuk kihallgatása.

Kuczora házimester szemébe mondja Korotnainak, hogy nem igen éleszgette páciensét. Őt különben kiküldte a szobából.

Mikurk a Julcsa is hasonlóképen vallott. Őt Korotnai a gyógyszerárba küldte, így akart tőle szabadulni.

Korotnai alig tudott védekezni ezekkel szemben.

A tárgyalást délután 3 órakor abbahagyták. Ma folytatódik a bizonyítási eljárás.

Előfizetési felhívás.

Az újév küszöbén bizalommal lépünk a nagy közönség elé. Nehéz időkben becsülettel álltuk meg helyünket, hisszük, hogy a közönség bizalma nem fordul el tőlünk, hanem annál nagyobb mértékben mutatja irántunk ragaszkodását, minél nagyobb szükség van küzdeni a destructiv irány ellen.

Programmunkat ismeri a közönség.

Vallásunk elveiből nem engedünk, nem alkuszunk senkivel. Minden politikai párttól függetlenek vagyunk. Hűség az apostoli királyhoz, ragaszkodás az alkotmányban gyökerező jogokhoz, nemzeti irányban való fejlődés minden téren, az agrárius törekvések istápolása, a kis ipar védelme, a megyei és városi, az egyleti és társadalmi élet felvirágoztatása, az egyéni és polgári szabadság becsülése és elszánt oltalmazása — — — ezek a mi elveink.

A jó irányu szépirodalomnak szívesen engedünk tért lapunk hasábjain. Gondunk lesz rá, hogy a lap fürge és eleven legyen.

Aki törekvéseinkkel, elveinkkel egyetért vagy rokonszenvezik álljon soraink közé.

A szerkesztőség.

mek: a Stefánia-nőgyeleti árvaházban levő 18 árva: összesen 372 gyermek. A debreczeni szt. Vince-egyesület gondozásában álló 35 család egyenkint fél kiló cukrot, megfelelő darált kávé és nagy kalácsot a rendes heti adagokon kívül a karácsonyi szt. ünnepekre.

* **A miniszter köszönete.** Széchenyi Jenő nagyváradi székesegyházi apátkanonok ur, testvére Széchenyi József zombori kir. törvényszéki elnök 25 éves elnöki működése emlékére »Széchenyi József« névre a zombori gymnasiumba járó s a zombori kir. törvényszék és a területén levő kir. járásbírók bírái és hivatalnokainak gyermekei javára 2000 korona tőkével alapítványt tett. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kanonok urnak ezen hazafias áldozatkészségről tanuskodó nemes tettéért köszönetét és elismerését fejezte ki.

* **A jövő évi választók névjegyzéke.** Biharvármegye központi választmánya ma, kedden délelőtti ülést tart. Ez alkalommal végleg megállapítják és jóváhagyják Biharvármegye 1897. évi képviselőválasztóinak névjegyzékét.

* **Kinevezések a honvédségben.** Király őfelsége 1897. január 1-i ranggal tartalékos honvéd hadnagygyáa nagyváradi 4-ik honvéd gyalogezredhez kinevezte Rosenzweig Miksa, Darabán Endre, Mihályfy Emil tart. hadapró-tiszthelyetteseket; továbbá Acsay Sándor, Helcz Gyula budapesti volt egyévi önkénteseket. Hadapró-tiszthelyettesekké pedig szintén a 4. honvéd gyalogezredhez Weisinger Gyula, Jóna Endre, Otta Nándor, Telkes Ernő, Segesváry József és Leitner Ede budapesti volt egyévi önkénteseket nevezte ki a király.

* **Körvadászat Árpádon.** Lapunk 300-ik számában ezen vadászat leírása közben tévesen volt feltüntetve a vadászat rendezőjének a l. sz. püsp. uradalom: amennyiben az igen sikerült s gazdag zsákmánnyal végződött vadászatot saját birtokán Markovits Kálmán nagybirtokos ur rendezte.

* **Uj templom Endrődön.** Az endrődi háttár ugynevezett kondorosi tanyái közt, hol pár év óta már rendszeres iskola is áll fenn, az ott lakó hivek szerény templomot óhajtanak építeni. Erre nézve a főpásztori engedély már meg van adva. Ha a szükséges összeget előteremtteni sikerül, a jövő nyáron az építkezés megtörténik. Hogy volt kedves hiveinek ezen dicséretes vállalatát előmozditsa, Schiefner Ede prelátnak, prépost-kanonok, kinek jóltevő keze mindenüvé elér, ahol szükségét kell enyhíteni, ezer forintot ajándékozott anyagbeszerzésre. Fogadja érte a nyilvánosság előtt is az endrődiek legforróbb hála köszönetét.

* **Kettős eljegyzés.** Szép családi ünnep volt Karácsony másodnapján Sárváry István nagyváradi iparos polgár családjában. Mindkét szép leánya egyszerre tartotta eljegyzését. Nagy János helybeli fodrász-iparos eljegyezte Sárváry Juliskát, Sárváry Erzsikével pedig Fráter Gyula budapesti szabó-iparos váltott jegyet.

* **Ferdényi Kálmán temetése.** Amilyen általános volt a tisztelet és szeretet, a míg élt, oly meghatározó módon nyilatkozott meg az igaz részvét boldogult Ferdényi Kálmán koporsójánál. A temetés alkalmával, pénteken délután az előkelő nagy közönségnek csak egy része tudott bejutni a gyászház tágas udvarába; Nagy-Kut-utca elejét teljesen elzárta a gyászoló közönség. Ott volt a vármegye tisztikara teljes számban, Beöthy László főispán és Szunyogh Péter vezetése alatt; a kir. tábla, a törvényszék, postaigazgatóság, pénzügyigazgatóság, város, tisztikara, főnökeikkel; az egyházak lelkeszei, az ügyvédi kar, nagyszámu

előkelő közönség. A gyászszertartást Dencs János cz. kanonok tartotta segédlettel. Ugy a gyászos háznál, mint a temető bejáratánál a megyei tisztikar tagjai emelték a gyászszekerhez és a sirhoz a koszorúkkal gazdagon borított érzékörsőt. A drága halott hamvait a temetőbe is nagy közönség kísérte ki.

* **Bazárok a Bémer-téren.** A Sáfrád-féle ház átalakításának tervét beterjesztette a mérnöki hivatal a tanácshoz, hogy utasítsák a gazdasági tanácsnok a bolt bérletek pályázati kihirdetésére. Az egész épület utcai homlokzat hossza 65 méter, a legmélyebb bolt hossza 15 méter; összesen 9 bolt jön a Bémer-téri frontra és pedig az első (Karaguj-ház felőli) boltbérnek kikiáltási ára 1000 frt. Kettő 600—600 frt. háromé 400—400 frt. és háromé 300—300 frt. lesz. A boltok belmagassága 4-7 méter. — Az udvarban külön épület lesz egy lakással a házfelügyelőnek, ki házrendre köteles felügyelni. Minden bolthoz külön fűkamara és padlásrészt jár. A boltok 1897. november elsőn nyílnak meg.

* **Báró Mannsberg Ernő halála.** A nagyváradi társadalom egyik általános kedvelt tagjának, báró Mannsberg Ernőnek haláláról vettünk hírt. Senkit sem ért váratlanul a halál híre, mindenki el volt már reá készülve s mégis lesújtólag hatott azokra, kik vele valaha érintkeztek, kik őt ismerték. Három éve már, hogy a tevékeny, vasakaratu ember küzd a halállal, mely csak most tudta elragadni az élők sorából. Mannsberg Ernő tüdővészben szenvedett s amióta betegsége rosszabbra fordult, bejárta Európa összes fűrdőit, de mind ezideig még senki, úgy ő sem tudott megbirkózni e szeszélyes betegséggel s vasárnap virradóra Abbáziában jobblétre szenderült. Alig volt negyven éves. Ereiben tetterő buzgott, ez erőt átvitte a nagyváradi gazdasági egyesületbe, melynek pénztárnoka volt, kiváló szeretettel viseltetett a lótenyésztés iránt, melynek egyik művelője s a nagyváradi lóversenyeknek pedig — ugyszólván a lelke volt. Mindenki ismerte s mindenki szeretettel vette körül s e népszerűségben lelte legnagyobb örömét. Alig két hónapja betegsége oly súlyosra fordult, hogy a gazdasági egyesületnél viselt tisztségéről lemondott, de ez egyet, méltányolva érdemeit, — nem fogadta el a lemondást, mit örömmel vett tudomásul a beteg férfiú. Több ideig szolgált a katonaságnál, honnét kilépett s mint huszár főhadnagy szolgálaton kívüli viszonyba helyeztette magát. Az Abbáziában történt gyászos elhunytáról a család gyászjelentés által értesítette barátait és ismerőseit. Abbáziából Pozsonyba szállították, hol katonai pompával ma helyezik örök nyugalomra a pozsonyi családi sírboltba. Nyugodjon békével!

* **Vidéki hírlapírók szövetsége.** A vidék nevezetesebb lapjainak és folyóiratainak szerkesztői karácsony másodnapján tartották alakuló gyűléstük Budapestén a »Pannonia« szállóban. A bizottság elnöke Kulinyi Zsigmond összegezi az előmunkálatok eredményét és válaszolja a szövetség humánus céljait. Azután felteszi az alakulásra vonatkozó kérdést, mire a jelenlevők egyhangú lelkesedéssel kimondják, hogy a vidéki hírlapírók szövetségét megalakítják. Az alapszabálytervezetet Palvér László terjeszti elő. E szerint csak hivatásos, vagy legalább 3 év óta hírlapi szolgálatban levő egyének lehetnek a szövetség tagjai és pedig a gyűlésen jelenlevők, később ajánltak szavazással döntenek. A szövetség kebelében segély és nyugdíjintézet is fog létesülni. Székhelye ott lesz, ahol az elnök lakik. A tisztikart a következőleg alakította meg a közgyűlés: Elnök: Kulinyi Zsigmond (Szeged). Alelnökök: Szávai Gyula (Győr), Barát Armin (Temesvár). Titkár: Palócz László (Szeged). Pénztárnok: Tömörkény I. (Szeged). Igazgatósági tagok: Békefy Antal,

Kisteleki Ede, Ujlaki Antal, Liptai Károly (Szeged), Lendvay Miklós (Temesvár), Lenkei Lajos (Pécs), dr. Braier Lajos (Nagy-Becskerek), Fehér Dezső és Lovassy Andor (Nagy-Várad), Tishti Lajos és Edvi Illés László (Arad), Hindy Árpád (Kolozsvar), Konez Akos (Debreczen), Kaffehr Béla (Szombathely), Riesz Lajos (Kassa), Szépfaludy Örlössy Ferencz (Mármaros-Sziget), dr. Milko Izidor, (Szabadka), Hegyi Sándor (Pozsony), Rábel László (Sopron). — Póttagok: Munkácsi Kálmán (Esztergom), dr. Balogh Ernő (Zombor), Thán Gyula (Debreczen), dr. Schwarz Sándor (Eger), Rummy Sándor (Győr). Felügyelő bizottság: Vass János és Csányi János szegedi takarékpénztári igazgatók, Vass Géza (Arad), Bibó Lajos (Hódmező-Vásárhely), dr. Kiss Károly (Nagy-Kikinda). — Póttagok: Halász Lajos (Nagyvárad), Benedek Árpád (Arad.) A közgyűlés öttagu küldöttsége Szávay alelnök vezetése alatt tisztelgett gyűlés után Rákosi Jenőnél, az Otthon elnökénél és Mikszáth Kálmánnál a magyar újságírók egylete elnökénél, kérve ezen hatalmas irócéhek hathatós támogatását.

* **Eljegyzés.** Dusesdi Középegyházi Kálmán földbirtokos bájos és művelt leányával dusesdi Középegyházi Ilkával, szombaton este tartotta eljegyzését, Balogh Barna m. kir. tényleges honvéd főhadnagy.

* **Közbirtokosok közgyűlése.** Folyó hó 26-án d. u. 2 órakor tartotta évnegyedes közgyűlést a v. velencei legelő illetőséggel bíró közbirtokosság, melynek feladata az új mezőrendőrségi törvények értelmében az elnök és a tisztviselők megválasztása volt. Korelnök lett Titkos András, akinek vezetése alatt elnökül egyhangulag Retek Istvánt, pénztárossá Kassay Istvánt és jegyzővé Magdics Károlyt választották meg. A tanácsstagokat szintén megválasztották az érdekeltek.

* **Betörés a gyulai róm. kath. templomba.** F. hó 26-án a gyulai németvárosi templomba ismeretlen tettes szentségtörő kezekkel tört be. A legnagyobb valószínűség szerint a délutáni vesperás alatt a toronyba ment és mikor a vesperás végeztével a hivek hazaszéledtek és a templom kapui is bezárultak, a templomot a toronnyal összekötő ajtót kifesztítvén, a templomba rontott. Itt mindenekelőtt a templomban levő két persely vonta magára figyelmét. Az egyikhez könnyen hozzá is jutott. Csak le kellett feszítenie a falról és feltörni. De a másikkal megszerzése már több fáradságba került, mert az a rácsos ajtóval bezárt lourdesi kápolnában volt elhelyezve. Neki esett tehát előbb az ajtónak és annak farácsát annyira lefaragta, hogy nem sok fáradságába került a rácsokat kitörni. Így szabadá tévén magának a bemenetelt a kápolnába, a perselyt onnan kihozta és szintén feltörte. A két perselyből ellopott pénz összege körülbelül 10 frtot tesz ki. A szentségtörő tolvaj a sekrestyében is járt, az egyházi ruhákat össze-vissza hányta, de itt semmi elemelni valóra nem talált. A betörést az esteli órákban a harangozó vette észre. Midőn ugyanis »Ur angyalá-ra« harangozni ment, a maga után kulcsal bezárt toronyajtót nyitva találta. Ekkor szabadult ki minden bizonynyal a templomból az utcára a tolvaj. Szeget ütött a nyitott toronyajtó a világtalan harangozó fejében és elküldé a fiát, hogy nézze meg, rendben van-e minden a templomban. Ekkor tudódott ki a szentségtörő lopás. Az eset annyival is inkább felháborító, mert előző nap a b. csabai róm. kath. templomba tört be valaki, alighanem ugyanaz, ki 26-án a gyulai templomban üzte istentelen pénzszerzési mesterségét.

* **A tolvaj háztűz nézőben.** Furcsa eset történt meg M. Jakabné nagyváradi asszonnyal. Czézler Sámuel beállított hozzá a napokban, mint egy élő karácsonyi ajándék és kijelentette a szép özvegynek, hogy elakarja feleségül venni. Az özvegynek megtetszett a beszédes és ügyes fiatal ember, ki hízog bókjaival egészen kihozta őt a normális állapotából. Megállapodtak tehát e kölcsönös szeretetből kifolyólag abban, hogy nemsokára megtartják az eljegyzést. A vőlegény-jelöltet a gondos házi-asszony vacsorára is ott marasztalta, beakarván neki mutatni művészetét. Mialatt az özvegy a konyhában sürgött-forgott, a vőlegény-jelölt

összeszedett vagy 100 forintot érő ékszer és egy alkalmas pillanatban odébb állt vele. Így aztán a szegény özvegy egy füst alatt nemcsak vőlegény, hanem egyszersmind menyasszony nélkül is maradt. Jelentést tett a rendőrségnek, de mindez ideig a nyomozás nem vezetett eredményre.

* **Sikkasztó czipész-legény.** Kiss Sándor czipész-mesternél volt alkalmazásban mint segéd. Pintye János. A karácsonyi ünnepek alatt gazdája egy pár kilenz forint értékű csizmát küldött tőle haza s ő egyuttal az árát is felvette és megtartotta saját czéljaira. Ezenkívül egy 8 forintos lakcipővel is hasonlóképpen járt el és ez összegecskével beült a »Bazár« kávéházba és mulatott, mint akinek legjobb rendben van a szénája. Azonban Kiss Sándor sem aféle ember, akit olyan könnyen be lehetne csapni. Rájött a dologra s tul is járt a segéd eszén, mert ugy mulatozás közben csipette el a rendőrséggel Pintye Jánost, kit ma át is kísérték az ügyészség börtönébe.

* **Vigyázatlanság áldozata.** Nagy Báródról írja levelezőnk, hogy Kaba Mikuláj odaváló jó módu polgárnak 3 éves kis fiát Ungur Péter nevű cselédje, fegyvertisztogatás közben véletlenül agyonlőtte. — A szerencsétlen tettes önként jelentkezett a csendőrnél, kik persze nyomban le is tartóztatták és bekísérték az élesdi kir. járásbíróház fogházába, — hol várja vétkes vigyázatlanságáért — kimérendő méltó büntetését.

* **Gyilkosság bosszúból.** Lapunk e hó 20-iki számában ezen czim alatt irtuk meg azon megrendítő esetet, hogy Bokis Mihály kuraczei lakost a lakásán agyonlőtték és pár perc múlva meghalt. Mint már akkor említettük a bosszu művét tartották valószínűnek és csakugyan az is volt, mert mint írja belényesi levelezőnk, a gyanúsított tettes kézre került Husz Emánuel személyében, mivel Bokis régen ellenséges viszonyban volt. A belényesi csendőrség letartóztatta és bekísérte a kir. ügyészség börtönébe.

* **Elfogott tolvaj.** Krausz Ignácznál szolgált Jakab Julianna. Itt azonban hamar kiismerték és kiadták az utját. Hanem Jakab Julianna most már ismervén a ház szokásait s egy este megjelent a konyhában és az utóda ruháit, melyek egy katona ládába voltak csomagolva, elemelte. Sokáig nem tudtak nyomára akadni, ünnep második napján azonban a nagyvárad szőlőhegyen Szilágyi Lajos hegyőr fülöncsipe s a tolvaj potyka korcsmai szállásáról a lopott holmikat elkobozva, bekísérte a hegybírói hivatalhoz, honnét a rendőrségnek lett átadva tovább intézkedés végett. A tolvaj, daczára, hogy még csak 16 éves, a legerkölcstelenebb életű s lopás miatt már többször akadt vele dolga a rendőrségnek. A rovott előéletű leány át lett kísérve az ügyészség börtönébe.

* **Volpi czirkuszában** a karácsonyi ünnepek alatt fényes előadásokban részesült a naponta megjelent nagyszámu közönség. Általános köztetszést aratott a nemrégiben érkezett új „Dummer August”, ki nemcsak Vulf híres czirkuszában lépett fel több ízben, hanem bejárta már majd egész Európa nagyobb városait. Rendkívül ügyes bohózaival és élceivel a nagyközönség kedélyét teljesen felvillanyozta. Kiemelendő még a sikeresen összeállított műsorból „Jenő”, a híres jockey és „Eduardó” légtornász, a mintegy 2—4 öl magasságu trapéz hintán vakmerő és hajmeresztő mutatványai. Végül nem hagyható dicséret nélkül a két „Barths testvér” zene-bohócz, kik számos különféle hangszereken előadott zenedarabjaikkal a közönség tetszését annyira kivívták, hogy a szünni nem akaró tapsvihár és éljenzés elől alig tudtak menekülni. Volt tehát alkalma a t. közönségnek meggyőződnie arról, hogy Volpi a derék igazgató mennyit áldoz, hogy a látogató közönség az unalmas téli estéken kellemes szórakozásban részesülhessen. Mint értesültünk, a napokban ismét ujonnan szerződött tagok érkeznek.

* **Rendőri hírek.** Tolvaj cseléd. Demján János gazdálkodó megfogadta Sanyó Józsefet bojtárnak. Sanyó József pedig azok közül a híres Sanyók közül való, kik nagyon szeretik a másét. Fogta tehát magát és a gazdája ládjából egy alkalmas perczben cselédkönyvét, egy vadonat új sapkát és több ruha-

neműt ellopott és eladta a zsbárosnak. Jelentést tett a rendőrségnek s csakhamar elfogták a fűt s még tegnap át is kísérték az ügyészség börtönébe. — **Elveszett tárgyak.** Tegnap a fő-utcán egy értékes arany karperecz elveszett. — Ugyancsak tegnap Teleki-utcán egy csont kötésű imakönyv veszett el. A megtalálók kéretnek e tárgyakat felvinni a rendőrségi hivatalhoz.

* **Alkalmai áruház.** Miután ma már mindenki azt figyeli, hogy hol juthat jó áruhoz olcsón, nem mulaszthatjuk el, hogy olvasó közönségünknek tudomására ne hozzuk, hogy Markovits Mór Kert-utca, Korona kávéházzal szemben levő partie-áru kereskedőnél kínálkodik ily kedvező alkalom, hol is 50%-al gyári áron alul lehet beszerezni minden szükségeset, miután fentnevezett kereskedő csődötmegeket árusít ki.

Mibe kerül a nagyvárad színház.

— A főmérnök jelentése. —

A nagyvárad állandó színház tervei már a miniszter előtt vannak felülvizsgálat és jóváhagyás végett, de a fedezetre nézve akkor akarta a tanács az előterjesztést megtenni, a mikor a tervek jóváhagyva leérkeznek.

A tanács ezen intézkedését a szintügyi bizottság nem helyezte.

Az ügy végre is a főmérnök elé került, hogy nyilatkozzék: minden szükségességgel ellátva, milyen összegbe kerül a színház.

Busch Dávid városi főmérnök elkészítette terjedelmes jelentését, a melyet egész terjedelmében itt közlünk:

Tekintetes városi Tanács!

A 21204/1896. sz. utasítása folytán a városi színházra vonatkozólag van szerencsém a következő véleményemet előterjeszteni.

A tekintetes törvényhatósági bizottság legutóbbi időben a már előzőleg megszavazott 328,000 frton felül újabb tizenkétezer frtot, vagyis összesen 340,000 frtot szavazott meg az állandó városi színház építésére.

Ezen összegben a következő kiadások és befektetések foglaltnak, u. m.

1. Kőműves munka	73,561	frt	35	kr.
2. Kőfaragó munka	10,483	»	49	»
3. Ácsmunka	9,963	»	82	»
4. Bádigos munka	9,995	»	34	»
5. Facement és aszfalt munka	1,675	»	39	»
6. Szerkezeti és sulyszerinti lakatos munka	53,141	»	63	»
7. Asztalos, lakatos, üvegező és mázoló	17,547	»	65	»
8. Granit és beton munka	4,231	»	28	»
9. Homlokzati szobrászmunka	5,918	»	50	»
10. Diszítési munka	23,098	»	10	»
11. Festő és aranyozó munka	4,400	»	—	»
12. Kárpitos munka	18,829	»	79	»
13. Villanyos jelzés és vilámlámpák berendezés	650	»	—	»
14. Vizvezeték és csatornázás	4,802	»	80	»
15. Fűtés és szellőztetési munka	11,000	»	—	»
16. Légszesz vezetés és világító testek felszerelési munkája	20,000	»	—	»
17. Felirati öntvény munka	18,240	frt	—	kr.
18. Telítési munka	300	»	—	»
19. Gépészeti berendezés	9500	»	—	»
20. Szinpadi mellékhelyiségek butorzata	2500	»	—	»
21. A fő- és felvonásközi függöny és szinpadi díszletek	10,000	»	—	»
22. Különlélekért	12,906	»	22	»
23. Feljáró költsége az épületen kívül	13,306	»	40	»
24. Tervezés és szerződés szerint megállapított mellék kiadások mintegy	22,000	»	—	»

Összesen: 339,994 frt 16 kr vagyis kikerekítve 340,000 frt.

Ezen összeg teljesen megfelel az általam 874/896. szám alatt tett előterjesztésnek.

A mint a fenti összeállításból látni, a színház belseje teljesen készen lesz, ugy, hogy az előadásokhoz semmi sem fog hiányozni, mert a 21-ik tétel alatt függönyök és szinpadi díszletekre is 10,000 frt lett előirányozva.

Azonban, mint már a fent hivatkozott jelentésben kiemeltem, a színház előtti térrendezés, parkirozás, bekerítés, stb. ezen összegben nem foglaltnak, sem a külső figurális díszítések; de ez utóbbi egyelőre nem is szükséges, az előbbi pedig a körülményekhez képest egyelőre egyszerű kiállításban is végrehajthatók; — és mint közönséges feltöltés mintegy 2000 frt kiadást igényelne, azonban diszesebb kiállításban kerítésekkel és parkirozással együtt mintegy 26840 frtba is kerülhetne, Felner és Helmer czég kimutatása szerint.

A közönséges kavics és földeli feltöltés költsége, ha a színház építése még 1897-ben veszi kezdetét, az 1898-ik évi költség előirányzatba volna és pedig vagy a kövezetvám alap terhére, vagy a nagypiacztér-rendezési alapra felveendő, miután már 1893. évben a jelenlegi nagypiacztér rendezési költségek, melyek 15,000 frt kiadást igényeltek, teljesen le lesznek törlesztve, csak a fentartási és tisztántartásra, lesz évenként 3—500 frt szükséges.

Miután tüzendészeti szempontból magában a színházban csak kis mennyiségű díszlet helyezhető el, ez okból egy nagyobb raktár-helyiségről kell gondoskodni; ennek építkezési költségét azonban egyelőre nem jelezhetem és pedig azért, mert az első évben, azt hiszem, erre nem lesz szükség, csak idővel szaporodnak a díszletek annyira, hogy külön helyről gondoskodni kellend; ha azonban erre esetleg hamarabb is szükség lenne, a város tulajdonát képező volt püspökségi magtár épület, ha addig ide iskola épülni nem fog, ideiglenesen egészen jól megfelelne díszlet-raktárnak. Sőt esetleg a színház közelében egy megfelelő raktár célra 2—3 száz frt évi bérért hasznobérbe is vehető; de ha czélszerűbbnek találtatnék egy ilyen szint saját költségünkön építtetni, azon is segíthetünk és pedig a város majorban levő kert részbeni elfoglalásával egy 30 méter hosszú és 10 m. széles szin építhetünk mintegy 4500 frt kiadásal; ez egyszersmind festő-teremnek is felhasználható leend.

Ezen előterjesztéséből a következő végeredmények vonhatók le:

első kiadás a színház építésére 340,000 frt; — ezen összeg fedezéséről első sorban kell gondoskodni és pedig 1897-re 200,000 forint, 1898-ra 140,000 frtról.

A nagyvásártér rendezési alap terhére 1898-ra a költségvetésben gondoskodandó 2000 frt fedezetről, továbbá, ha eddig jelzett magtár más célra volna szükséges, 4500 frt volna felveendő az 1898-iki költségelőirányzatban egy szin építésére;

a színház fűtése egy téli idényre kerül mintegy 1000 frtba, a légszesz világítás 6 téli hónapban mintegy 5000 frtba.

Vannak olyan városok, hol egyedül a színház adják, — tűz elleni biztosítással, fenntartással. A többi kiadások mind a szinigazgató terhelik; az mindig az egyes szinigazgató képességétől függ. Csak példát hozok fel, folyó évben az itteni igazgató szép pénzüsszeget takarított meg egész tisztességes szintársulattal, mult évben pedig a szinigazgató nagy deficittel távozott tőlünk, pedig a bevételek körülbelül azonosak voltak; de az egyik észszerűbben tudott szerződni, míg a másik igen magas fizetésekkel szerződtette szükséges tagjait. Lehet, hogy egyik igazgató prosperálni fog kevés hozzájárulásával a városnak, — míg egy másik a legnagyobb áldozatok mellett sem fog kijönni! — Az iránt minden esetre tisztában lehet a tek. tanács, hogy akármennyi áldozatot hoz is, újabb és újabb kérvényekkel lesz az egyes szinigazgatók részéről terhelve; de mindig azon helyzetben lesz, hogy elfogadja, vagy visszautasíthatja a kérelmeket.

Az épület fentartására évente mintegy 1000—3000 frt számítandó, mely összegben egy házmester fizetése is befoglaltnak; — a tűzbiztosítási összeg mintegy 280—300 frtra rug évenként.

A szinpadi díszletek fentartására és to-

vább fejlesztésére, valamint a könyvtár gyarapítására szintén kell évente egy bizonyos összeget felvenni: ez azonban egyelőre meg nem állapítható, az mindig a körülmények és a tk. tvhatósági bizottság jóindulatától függ. A fűtő, gépész, világítók, ruha- és szertárnok fizetései rendszeresen a szinigazgató terhére esnek; különben általában a tk. tvhat. bizottság bölcs belátásától és áldozatkészségétől függ, milyen kiadásokat kíván fedezni, hogy a közönség igényeinek megfelelő szintársulatot kaphasson; ezen összeg is bizonyosan évente változni fog; egyszer nagyobb, egyszer kisebbre.

A tekintetes városi tanácsban felhozott azon kérdésre, vajjon a színházépítéshez szükséges pénzösszeg fedezetére nézve bevérandó volna azon idő, míg a tervek feletti véleménye a miniszteriumtól visszajön, — nézetem szerint az a válasz, hogy ez nem szükséges, mert az építkezési összeg 340,000 frt, már fixirozva van, és ez összeg alapján tartozik azt a Fellner és Helmer cég elkészíttetni. Ha azonban a miniszterium olyan kívánságokkal lépne elő, melyeknek eredménye a már megállapított összegben tul menne és ha e változást a város közönsége is elfogadhatónak vélné, a hiányzó pénzösszeget utólagosan is megszavazhatja, a nélkül, hogy e miatt a színház építése vagy a már megállapított 340,000 frt beszerzése akadályba ütköznék.

Nagyvárad, 1896. decz. 28.

Busch Dávid,
v. főmérnök.

Garázdálkodó huszárok.

— Harcz a rendőrökkel. —

Vasárnap éjjel, a peczesor lakóit, óriási riadalom verte fel álmaikból. Két garázdálkodó huszár, nem elégedett meg azzal, hogy egy udvarban óriási botrányt és veszekedést okozott, a nyílt utcán harczra keltek a rendőrökkel s olyan harczot rögtönöztek mely az utca lakói által nem lesz egyhamar elfelejtve.

Az eset részletei a következők:

Két huszár, kiknek nemei a rendőrség előtt ismeretlenek, nem tudni mi okból, vasárnap éjjel bemásztak Leivant Hermann peczesori 77. számú házának udvarába.

A nagy zajra a lakosok fölébredtek, de kardcsörgést hallván, senki sem mert kimenni az udvarra.

Leivant Hermann azt hitte, hogy valami rablók vagy tolvajok törtek be, kinézett az ablakon.

A huszárok kihúzták kardjukat s az egyik úgy fejbe vágta Leivant, hogy eszméletlenül esett össze.

Koponya csontja a súlyos kardvágás következtében ketté hasadt, fejét elborította a vér s a huszárok ezt látva menekülni akartak.

A zajra ekkor már elősietett három rendőr és elakarták fogni a garázdálkodókat. Ezek azonban nem adták meg magukat, hanem harczra keltek a rendőrökkel.

Kardot rántottak s mikor a rendőrök közül is megsebesült egy ez utcai verekezésben, a huszárok ekkor sem adták meg magukat.

Ezalatt hirt adtak a katonai parancsnokságnak s egy őrzőcsapat csakhamar megjelent a verekezésnél.

Az egyik huszár ezt látva elmenekült s csak sapkája maradt a küzdőterén. A másikat azonban elfogták és bekísérték.

A várban azonnal vallatóra fogták, azonban semmit sem akar vallani s így nem lehetett megtudni, hogy mi czélból másztak be a Leivant Hermann udvarába.

Még a társa nevét sem mondja meg, maga akarja kiállani a büntetését.

A sebesült Leivant ki a súlyos sérülés

következtében ágyban fekvő beteg, tegnap kihallgatták ez esetre vonatkozólag. A vizsgálat folyik.

IRODALOM.

— **Melyik lapot olvassuk?** Minden pap és minden értelmes vallásos ember olvassa a *Religió-Vallás-t.* Magyarország legöregebb (56. évf.) kiválóan vallásügyi lapját. Szerkeszti Breznay Béla theol. dr. egyetemi tanár. Megrendelhető Budapesten, VI. Bajzatecza 14., negyedévre 2 frt 50 kron. Mutatványszámok, míg egy-egy szám készlete tart, bárkinek ingyen.

— **A Biztosítási és Közgazdasági Lapok,** nagy feladatra vállalkozott, amidőn megindult; és ezt a feladatot fényesen oldotta meg, s ma már nemcsak a legelőkelőbb biztosító intézetek hivatalos közlönye, de mind az országos mozgalom vezetője nélkülözhetlen minden biztosítási hivatalnoknak. Változatos cikken ismert szakférfiak írják s minden számban a belföldi eseményekről, kinevezésekről, külföldi intézetekről részletesen beszámol. A szerkesztőség most egy újítást hozott be, nevezetesen: minden biztosítási tisztviselőnek évi 6 frtért küldi a lapot, 10 frt helyett. *Előfizetni bármely postahivatalnál.*

EGYESÜLETEK.

Nyilvános köszönet.

Egy nagyvárad i főpap, ki jótékony adakozásaival már oly sokaknak enyhítette az élet küzdelmeinek elviselését és ki e nagylelkűségével hervadhatatlan érdemeket s áldásos nagy jószívűségeért örök hálát vitt ki magának a Nagyvárad i Ipartestület Ifjusága Önképző Egyletének házalapja javára egy s á z frtot adományozott, mely kegyes adományáért az egylet választmányának nevében, a legmélyebb tisztelettel és igaz hálával forró köszönetet mondunk.

Nagyváradon, 1896. évi decz. hó 27-én.

Tenkei József, Bertsey György,
jegyző, könyvtáros. elnök.

A dijnok-egylet közgyűlése. Vasárnap f. hó 27-én d. u. 2 órakor tartotta az Országos Dijnok-egylet és Nyugdíj-intézet nagyvárad i fiókja évről közgyűlést a vármegye kis termében. Jelenvoltak az összes egyleti tagok. Szilasy György elnök üdvözlővén a megjelenteket, a gyűlést megnyitja. Elsőben is hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét. 2. Elnök ajánlatára diszelnöknek nagy lelkesedéssel egyhangulag Lovassy Andor megyei első aljegyző választott meg. A megválasztott diszelnök idehaza nem lévén, a küldöttség csak néhány nap mulva fog nála tisztelegni. 3. Alelnöknek Ráth József választott meg egyhangulag. 4. A megüresedett választmányi helyre Kerek István póttag és 5. ennek helyére Bohács Vincze választott meg. 6. Elnök beszámolt a tisztviselő és a választmány eddigi működéséről, a mely helyeslőleg tudomásul vétetett. Ezek után több tárgy nem lévén, elnök kérve a tagokat további leikes működésre, a gyűlést berekesztette.

A Keresk. Csarnok új pénztárnoka. A nagyvárad i Kereskedelmi Csarnok pénztárnoki állása Grunwald Henrik halálával megüresedett. Vasárnap délután közgyűlést tartott az egyesület s pénztárnokává Lévy Zsigmondot választotta meg.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVESZET.

Játékrendje a magy. kir. Operaház 1896. december 28-tól 1897. január 3-ig. Hétfőn: Jancsi és Juliska. Babatündér. Diósy, Pewny, Rotter, Bert. Beck. Kedden: Fidelio. Sedlmair, Arányi, Abrányiné, Szendrői, Kiss. Szerdán: A bibliás ember. Kaczér, Hilgermann, Arányi, Szendrői, Beck. Csütörtökön: Nincs előadás. Pénteken, január 1-én: A házi tücsök. Abrányiné, Pewny, Kaczér, Arányi, Takáts, Hegedüs.

Szombaton: Alár. Hilgermann, Kaczér, Rotter, Vasquez, Perotti, Ney D., Szendrői. Vasárnap: A windsori vig nök. Abrányiné, Hilgermann, Ney D., Hegedüs, Dalnoki, Szendrői, Várady.

Igazságszolgáltatás.

Elítelt tolvaj. Ilucza Simon már tíz ízben volt lopásért elítelve. Legutóbb szándékos emberölés miatt 12 évi fegyházatot töltött ki, Nem érte meg ennyivel s a nyári hónapokban ismét elővette a régi mesterségét és Trifa Demeternétől néhány értéktelen ruhadarabot ellopott. Tegnap állt ezért a törvényszék előtt s ismét ráhúzták a §-t, mely szerint egy évi börtönt kell neki kitölteni az ötven krajczárt sem érő ruhákért.

TAVIRATOK.

A király utazása.

Bécs, december 28. (Saj. tud. táv.) Ő Felsege a király ma reggel Münchenből ide vissza érkezett.

A szultán kijelentései.

Konstantinápoly, decz. 28. (Saját tud. táv.) A szultán Nelidov előtt kijelentette, hogy nem engedí Törökország pénzügyeit idegen nagyhatalmak által ellenőriztetni. »Meglehet — úgymond, — hogy én vagyok az utolsó Kalifa, de a második Khedjve nem leszek.« A szultán ezen fontos kijelentésének, nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Egy vallásalapító szülőháza.

Budapest, decz. 28. (Saj. tud. táv.) Londonból jelentik, hogy a kalkuttai kormány Nepálban ásatásokat rendezett és ez alkalommal Buddhának, a nagy vallásalapítónak a szülőházát is megtalálták.

Vasúti szerencsétlenség.

Budapest, decz. 28. (Saj. tud. táv.) A »Reuter Office« jelenti: Egy személyvonat Birmingham közelében a hidról a folyóba zuhant. Ugy hallatszik, hogy a szerencsétlenség alkalmával 177 ember vesztette életét.

Pisztoly párbaj.

Budapest, decz. 28. (Saj. tud. táv.) Sággy országgyűlési képviselő Riedl Kálmán püspökségi állatorvossal ma, egy hírlapi polémiából kifolyólag pisztoly párbajt vívott. A felek sértetlenek maradtak.

A kubai felkelők.

Budapest, decz. 28. (Saj. tud. táv.) A »Times« Havannából arról értesül, hogy a felkelők Garcia Calixto vezetése alatt Manzanillo és Bayanno között 2000 főből álló spanyol sereget tönkre vertek és sok zsákmányt szereztek. Hivatalos jelentések szerint a spanyolok vesztesége 6 tiszt és 115 közlegény, de privát értesülések sokkal nagyobb mérvű veszteségről beszélnek.

Török reformok.

Konstantinápoly, decz. 28. (Saját tud. táv.) A szultán elrendelte, hogy a trapezunti, szaloniki és gümüşchane kerületekbe az ottani török közigazgatási főnökök mellé keresztény adjunktusok neveztesse ki és pedig két görög és egy örmény ember.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Budapest, decz. 28.

B u z a ősze, bácskai	8.17
» ősze, északi	8.18
» október-novemberre, bácskai	6.78
» október-nov-re északi	6.79
R o z s ősze bácskai	0.—
R o z s ősze, északi	0.—
T e n g e r i, okt.-nov.-re, bácskai	3.86
» okt.-nov.-re, északi	3.87
R e d c z e október-novemberre, bácskai	11.35
» okt.-nov.-re, északi	11.48

Bécs, december 28.

Buza tiszai	8.55—9.—
» bántási	8.20—8.—
» bácskai	8.51—8.—
» szokványáru ősze	3.18—0.—
B u z a szokványáru tavaszra	8.90—0.—
R o z s tiszavidéki	7.20—7.—
» szokványáru ősze	6.95—7.—
» szokványáru tavaszra	0.00—0.—
T e n g e r i magyar	3.90—4.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1896. decz. 28-án.

Magyar aranyjárdék 4%	122 50
Magyar koronajárdék	99.—
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 $\frac{1}{2}$ %	122 35
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 $\frac{1}{2}$ %	101.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97 50
Italmérési jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97 50
Magyar nyeresémi sorsjegy-kölcsön	150.25
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	137.—
Oszták járdék papirban	101 10
Oszták járdék ezüstben	101 10
Oszták járdék aranyban	123.—
Oszták korona járdék	100 75
1860. oszták államsorsjegyek	143 50
Oszták magyar bankrészvény	933.—

Magyar hitelbank részvény	406.75
Oszták hitelintézeti részvény	371.80
Oszták-magyar államvasúti részvény	865.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.53
Német birodalmi márka	58.90
London vista	119.90
Páris vista	97.55

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Újévre!

Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani

legolcsóbb árakon

Legfinomabb *bonbonok, cukorkák*

mindig friss minőségben.

A közelgő újévi ünnepekre *Bonbonierek, kassetták* eredeti árakon. *Gyümölcs-kenyér* friss minőségben. *Alacs, Dobos, Mokka, Vecsera, Pischinger* tortákat a nagyérdemű közönségnek legjobban ajánljuk.

Postai szétküldést pontosan eszközöl

Alacs és Ritter

300—14—14

czukrászdája.

Uj varrógép raktár.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy újonnan berendezett üzletembe *a legjobb és legolcsóbb*

varrógépek kaphatók.

Családi Singer varrógép

32 forinttól feljebb.

Valamint:

Wheeler-Wilson, karikahajós, Vibrating

és más különleges varrógépek.

Ugyszintén *alkatrészek* eladása.

Villanyos csengők és Telefonok felszerelése.

Minden rendszerű varrógép pontosan és jutányosan javíttatik.

Becsés pártfogását kérve

g19 2—5

Tisztelettel

Feigenbaum H.

Kert-utca, Ipartestület háza mellett.

Kitüntetve az 1896. évben rendezett országos kiállitáson kiállitási éremmel.

STERN IGNÁCZ

kész férfi-, gyermek-ruha és szabó-üzlete
NAGYVÁRAD, Zöldfa-utca.

Megrendelések 24 óra alatt.

Városi és utazó bundák.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet a téli idényre nagy választéku mindennemű kész férfi- és gyermek-öltönyök, felöltők- és téli-kabátokkal rendeztem be.

Nagy ruha-raktáram czikkeit csak saját műhelyemben készítettem, miért ugy minőség, mint az árak tekintetében bármely budapesti vagy bécsi gyári raktárakkal kiállom a versenyt.

Egyszermind van szerencsém tudatni, hogy bel- és külföldi ruhaszöveim már megérkeztek, melyekből mérték szerinti mindenféle öltönyök, felső kabátok, téli kabátok

több kiállitáson kitüntetett saját műhelyemben készültek.

E czéltől egy elsőrendű szabászsza rendelkezem, ki tapasztalatait a bel- és külföld nagyobb üzleteiben szerezte meg.

Elegáns szabás! pontos kiszolgálás! és a legolcsóbb árakat előre biztosítva, maradtam kiváló tisztelettel

STERN IGNACZ, NAGYVÁRAD,
Zöldfa-utca.

279 14—25

Kitüntetve a nagyvaradi orsz. segéd- és tanonez kiállitáson ezüst oklevéllel.

Névjegyek 80 kr, 1 frt és 1 frt 50 krig
leggyorsabban készülnek
a „Szent László-nyomdában, Apácza-utca 3. sz.